

कार्यालयीन प्रत
(Office-copy)

ज्ञानस्य निर्मलं नेत्रं ज्योतिष्यकमुत्तमम्

ज्योतिर्विद्या परिस्थिती, पुणे

सन - १९७३-७४

वर्ष ३० वे

वार्षिक वृत्तान्त व समावृत्तय

(पुढील वर्षाच्या निकालासह)

प्रकाशक

ड. वि. पराठे, बी. आ.

प्र. रं. कानडे, जी. आ.

कार्यवाह

ज्योतिर्विद्या परिसंस्था, पुणे

ज्ञानस्य निर्मलम नेत्रम -- इच्छतामः

स्थापना :- गणेश चतुर्थी रके १९६६ - दि. २२-८-१९४४

:- सन १९७३-७४ चा ३० व्या वर्षाचा वृत्तांत :-

प्रिय सदस्य,

सतत प्रगति पथावर असणाऱ्या आपल्या संस्थेने आता ३१ व्या वर्षात पदार्पण केले आहे. दि. ३० जून १९७४ रोजी संपलेल्या ३० व्या वर्षातील संस्थेच्या कार्याचा हा वार्षिक वृत्तांत व समाव्यय आपणांस सादर करण्यास आम्हांस आनंद होत आहे.

वृत्तांत वर्षातील पदाधिकारी -

प्रशासक मंडळ (गव्हर्निंग कॉन्सिल)

प्राध्यक्ष

: प्रि. गो. रा. परांजपे

एम.अेस्सी. अेफ.अेन.आय. ओ.बी.ओ.

(निवृत्त)

उपाध्यक्ष

: प्रा. ना.म. आठवले, अेम. अे.

डा. मो. वा. विपळणकर डी. अेस्सी.

मैथिक

: श्री. य. रा. नैने, अेम. अेस्सी.

कार्यवाह

: १) श्री. स.चिं. मराठे, बी. ओ.

२) श्री. प्र. रं. कानडे, बी. ओ.

सदस्य

: १) प्रा. स. वि. आपटे.

२) श्री. वि. धों. गारे शास्त्री.

३) प्रा. द. श्री. जोग, अेम. अेस्सी.

४) श्री. मो. ना. गोखले, बी.अेस्सी.

५) श्री. स.ग. काजरेकर, बी. अेस्सी.

६) श्री. मा.म. पंत, बी. अेस्सी. बी. टी.

७) श्री. वि. वि. मोडक, जी. सी. डी., जी.सी.सी.

८) प्रा. अ.अ.अ. अेठवले, अेम. अेस्सी.

९) श्री. ग.य. दीक्षित.

१०) प्रा. य. क. पाटणकर, अेम. अेस्सी,

११) प्रा. सु. शां. चौबळ

अंतर्गत अधीक्षक : श्री. श्री. गो. फणसळकर

समाव्यय अधीक्षक : मे. जमि. डी. आपटे आणि कं. चाटर्डे अकांशुंठस.

तठ्विद्वघ संडळाचे समासद -

- १) प्रा. वि. वा. नारळीकर.
- २) प्रि. गो. रा. पराजपे.
- ३) प्रा. स. वि. आपटे.
- ४) प्रा. ना. म. आठवले.
- ५) डॉ. मो. वा. त्रिपळूणकर.
- ६) प्रा. द. श्री. जोग.
- ७) श्री. मा. म. पंत (निमंत्रक)

वृतांत वर्षातील संस्थेच्या कार्याचे अतिवृत्त

समाज बैठकी :-

प्रशासक संडळाच्या समा -

- १) दि. ३१-८-७३ रोजी झालेल्या प्रशासक संडळाच्या समेत सन १९७२-७३ या वर्षाच्या वार्षिक वृतांताच्या खड्यांस व समाव्ययास मान्यता घेण्यात आली. तसेच १९७३-७४ च्या निकल्पाच्या खड्यांसही मान्यता घेण्यात आली.
- २) दि. २०-१२-१९७३ रोजी झालेल्या प्रशासक संडळाच्या समेत संस्थेच्या प्रकाशनांच्या किंमती वाढवून चालू पुस्तकांच्या किंमतीही त्यांची सांगड घालण्यासंबंधी विचार झाला. त्यानुसार पुस्तकांच्या किंमती वाढविण्यांत आल्या.

वार्षिक निकाय समा -

वार्षिक निकाय समा दि. १४-१०-७३ रोजी भरली. होती. या समेत नवीन वर्षाचे प्रशासक संडळ निवडले गेले. आणि १९७२-७३ चे अतिवृत्त आणि समाव्यय मान्य केले गेले. तसेच १९७३-७४ चा निकल्प मान्य केला गेला.

दर रविवारी सायं. ४ ते ६।। या वेळात अभ्यास मंडळाची बैठक भरत असे. यावेळी ज्योतिःशास्त्र व अक्काश विज्ञान यांच्याशी संबंधित अशा विविध विषयांवर चर्चा झाल्या. बैठकींना साधारणपणे दहा पर्यंत उपस्थिती असे.

१९७३-७४ सालातील नवीन समासद

आजीव समासद

- १) श्री. गणेश म्हादेव गोखले , बी.अ.अेल.अेल.बी.
- २) श्री. नरेंद्र देवीदास पैठणकर , बी.अ. (सीव्हील)
- ३) श्री. हनुमंत अनंत भावे , डी.सी.अ. बी.अ. (ऑनर्स)
- ४) श्री. रविन्द्र म्हादेव नेने. , अेम. अेस्सी.

सा मा न्य स भा स द

- १) श्री. मधुकर बापूराव नाडीक, अेम.अे. , बी. टी.
- २) श्री. गोविंद म्हादेव फाटक, अेम. अेस्सी,
- ३) श्री. विश्वास विश्वनाथ सौवनी, बी. अेस्सी.
- ४) श्री. शशिकांत यशवंत कुलकर्णी , अेम. अेस्सी.
- ५) डॉ. प्रा. वसंत अंबादास पुणतांबेकर, अेम.अेस्सी. ~~अेस्सी~~ पीअेच.डी.
- ६) श्री. नारायण दगानंद राजमाचीकर, डी.अेम.अी.
- ७) श्री. अशोक विठ्ठलराव घुळे, डी. अेम.अी.
- ८) प्रा. सुरेश गोपाळ गरसेाळे, अेम.अे.
- ९) श्री. विंदूमाधव केशवराव नाडीक .
- १०) श्री. अविनाश शंकर सफअी, बी.कॉम. (ऑनर्स)
- ११) श्रीधर लक्ष्मण दाते, (पंचगक्त दाते-सोलापूर)
- १२) श्री. निरंजन सिहेन्द्र घाटे , अेम. अेस्सी.
- १३) श्री. नरहर गोपाळ नातू.
- १४) श्री. व्यंकटेश गणेश गोखले, बी.अेस्सी. बी. टी.
- १५) डॉ. मन्नलाल फेरचंद टाटिया, अेम.बी.बी.अेस.

चिरविद्योग :-

संस्थेचे आजीव सदस्य श्रीमंत सरदार आदासाहेब अुफ्त ग.ना. मुजूमदार हे दि. १६-९-७३ ला निवर्तल्याचे नमूद करण्यास आम्हांस दुःख होते. श्री. आदासाहेब मुजूमदार प्रारंभी पासूनच संस्थेचे आजीव सदस्य होते. संस्थेला त्यांचे फार जिव्हाळ्याचे

मार्गदर्शन मिलत असे.

तसेच संस्थेच्या समासदांपैकी श्री. कै. नारायण काळे यांचे दि. २१-२-७४ रोजी

दुःखद निधन झाले.

ज्योतिर्विद्या परिस्थानाच्या कृत्यांच्या
दुःखांत सहभागी आहे.

संस्थेच्या ग्रंथ संग्रहालयात पडलेली ग्रंथ

- १) वेदिक मॅथेमॅटिक्स -
- २) इंडियन अॅनॅमॅ-रिस अँड नॉटिकल अल्मॅनॅक - १९७४.

संस्थेकडे येणारी नियत काळी

- १) सायन्स रिपोर्टर
- २) सायन्स टुडे
- ३) सृष्टिज्ञान
- ४) अमेरिकन रिठह्यू
- ५) वेलिज्याम वेधशाळेची सर्व सौधन्य प्रकाशने .

-----o-----

:- वृत्तान्त वर्षातील कार्याचा आढावा :-

१९७३-७४ सालातील झालेले आकाश - दर्शनाचे कार्यक्रम

- १) दि. २६-११-१९७३ रोजी सरदार दस्तूर हाशंग हायस्कूल, पुणे कॅम्प, येथे शाळेतील मुलांसाठी आकाश-दर्शनाचा कार्यक्रम करण्यात आला. या कार्यक्रमाला सुमारे १५० विद्यार्थी उपस्थित होते.
- २) दि. ३०-११-१९७३ रोजी महाराष्ट्र मंडळाची (ठिळक विद्यापीठ नगर) भिंजरी शाळा, पुणे-९ येथे आकाश-दर्शनाचा कार्यक्रम केला. त्यास विद्यार्थी व शिक्षक बहुसंख्येने उपस्थित होते. त्यावेळी घण्टेची माहिती सांगण्यात आली.
- ३) दि. १-१२-१९७३ रोजी संस्थेचे विद्यार्थी समासद श्री. फिरोज लोखंडवाला यांनी फर्ग्युसन कॉलेजमध्ये सुमारे २५ विद्यार्थ्यांसाठी एक छोटासा आकाश-दर्शन कार्यक्रम केला.

- ४) दि. ९-१२-१९७३ ला पहाटे ५ ते ६। यावेळीत नुतन मराठी प्रशाला, बुधवार पेठ, पुणे-२ येथे मराठी विज्ञान परीपदेसर्जन 'कोहटे' - धूमकेतू दाखवण्याचा अेक कार्यक्रम झाला. या कार्यक्रमात मराठी विज्ञान परीपदेचे बहुसंख्य सभासद मोठ्या उत्साहाने हजर होते. त्यावेळी अितर ग्रह व तारेही दाखविण्यांत आले.
- ५) दि. २२-१२-१९७३ ला श्री. विं. कुटे यांच्या अरण्येश्वर येथील निवासस्थानी आकाश-दर्शनाचा कार्यक्रम करण्यात आला. या कार्यक्रमास त्यांच्या घरातील व आजूबाजूच्या परिसरातील बहुसंख्य मंडळी उपस्थित होती. तेव्हा ग्रह व ताऱ्यांची माहिती सांगून ते सवैना दाखविण्यांत आले.
- ६) दि. १०-१-१९७४ व ११-१-७४ ला सरदार दस्तुर होशंग हायस्कूल, पुणे कॅम्प येथे आकाश-निदर्शनाचा कार्यक्रम करण्यांत आला. यामध्ये विशेषतः कोहटेक धूमकेतू ही माहिती देऊन शिवाय अितर काही महत्वाच्या ग्रह ताऱ्यांविषयी माहिती देऊन ते दाखविण्यांत आले.
- ७) दि. २०-२-१९७४ ला वद्रीया हायस्कूल, रविवार पेठ, पुणे येथे अि. १० वी व ११ वी च्या मुला मुलींसाठी आकाश-दर्शनाचा कार्यक्रम करण्यांत आला. महत्वाच्या ग्रह व ताऱ्यांची ओळख करून ते दाखवण्यांत आले.

...६

म. वा. शिंदे

१५-१२-७२

शिंदे

आ. य.

रु. न.पै.

व्य. य.

रु. न.पै.

सामान्य सदस्य वर्गिणी

देणग्या

अनुदान, शासकीय

अनुदान महानगरपालिका

व्याज

आजीव सदस्य शुल्क

प्रकाशनांची विक्री

अपेक्षित तूट

(अपेक्षित तूट संस्थेच्या विलेखन

खर्च करून मानन काढण्यास येईल)

३५० - ००

३०० - ००

३०० - ००

३०० - ००

२०० - ००

६०० - ००

२०० - ००

१६५० - ००

२३५० - ००

अंमूण रु.

८००० - ००

अंमूण रु.

८००० - ००

कच्ची खर्च, वेतन, विशेष वेतन.

जागा भाडे

अहवाल मुद्रण

रेशनरी

प्रचार मुद्रण

टपाल हशील

अुदेश, कार्य खर्च ग्रंथसंग्रह

अभ्यासमंडळ स्फुट व्याख्याने

चित्रपट, खोगल निदर्शने

साधन साभार, प्रायोगिक प्रकाशन.

संयोजक: श्री. कृ. लु. देसाय

आ. उ. म. १५

श्री. लक्ष्मणराव

म. न. ग. वि. म. म.

१९५५

Receipts and Payments Accounts for the year ended.

30th June 1974.

Receipts.	Rs.	P.	Payments.	Rs.	P.
<u>Opening Balance</u>					
Cash in hand	84	- 04	Printing	350	- 90
Cash at Bank.	5,042	- 87	Salary	495	- 62
Subscription	225	- 00	Library Books	184	- 25
Life Members) Subscription)	400	- 00	Study Circle	67	- 60
Donation in kind	25	- 00	Stationary	42	- 25
Interest on Bank A/c.	179	- 95	Postage	43	- 20
Sales of Books	194	- 22	Misc. Exp.	8	- 10
Misc. Receipts	6	- 70	Transport	30	- 75
Grant or Donation	200	- 00	Maintainance Exp.	12	- 50
			Conveyance	8	- 40
			Office Exp.	1	- 25
			Audit Fees.	25	- 00
			<u>Closing Balance</u>		
			as on 30-6-1974.		
			Cash in hand.	335	- 04
			Cash at Bank.	4,752	- 92
 Total Rs.	 6,357	 - 78	 Total Rs.	 6,357	 - 78

११.०१.१९७५

१५-१२-७२

disposal